

PANEL: “CUMHURİYETİN RESTORASYONU KAVRAMI:
ANLAMI, MUHTEMEL ETKİ VE SONUÇLARI”

26 ŞUBAT 2015, saat 14.00-16.20
İletişim Fak. Salonu

KONUŞMACILAR:

1. Prof. Dr. Cemalettin TAŞKIRAN (Gazi Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi)
2. Prof. Dr. İlhan UZGEL (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi)
3. Prof. Dr. Menderes ÇINAR (Başkent Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi)
4. Doç. Dr. Banu ELİGÜR (Başkent Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi)

ÖZET:

Prof. Dr. Cemalettin TAŞKIRAN: Restorasyon kavramı irdelenirken öncelikle modelin tanımlanması gerekir. Osmanlı Devleti'nin, son iki yüz yılı boyunca, kendi iç dinamiklerinin ve yönetim zihniyetinin çağı yakalayamaması nedeniyle düştüğü durum bellidir. Devletin bekası için yapılan ama sonuçsuz kalan girişimler de bellidir. Yükselme dönemi ise bugünkü koşullarla uzaktan yakından ilgisi olamayacak koşullarda söz konusu olmuştur. Dolayısıyla, söylenmek istediği gibi, Türkiye Cumhuriyeti'nin, kendileri zaten Osmanlı Devletinin seçkinleri olan Atatürk tarafından gerçekleştirilen Türk Devrimi unutulmuş/unutturularak, Osmanlı modeline göre yeniden yapılandırılması söz konusu olamaz. Uygulanabilir değildir.

Prof. Dr. İlhan UZGEL: “Restorasyon” veya “kutsal dava” gibi örtülü kavramlar yerine, “Yeni Osmanlılık” vb. bir kavramın kullanılması daha açık ve anlaşılır olabilirdi. Gözlemlenen, Sn. Davutoğlu'daki II. Abdülhamit hayranlığıdır. “Osmanlılık”, yeni stratejik kavram olarak sunulmaktadır. AKP, 2003-2007 döneminde uzlaşmacı politikalar izlemiştir. 2007 ve sonrası dönemde ise bir kırılma söz konusu olmuş,

konsensüs bozulmuş, Arap Baharı sonrası gelişmeler, AKP politikalarını etkisiz kılmıştır. Günümüz koşullarında, istikrara büyük önem veren AKP çevrelerinin, çok da rahat bir durumda olduklarını söylemek güçtür. AKP, dış desteklerini kaybetmiş görünmektedir. Tek dayanağı, seçmen tabanıdır.

Prof. Dr. Menderes ÇINAR: AKP başlangıçta pragmatik politikalar uygulamış, sonraki devrede ise, yeni bir kimlik oluşturma politikasına yönelmiştir. Amaç, Türk toplumunun Müslüman özüne dönmesinin sağlanmasıdır. Bu yolda ilerleme, demokratikleşme anlamına gelir. Batılı anlamda demokrasi, birey kavramı, İslami değerlerle bağdaşmaz.

Doç. Dr. Banu ELİGÜR: Batının gözünde Türkiye giderek otoriterleşen ve İslam temelinde yeniden yapılandırılmakta olan bir devlet olarak değerlendirilmektedir. Demokrasi, insan hakları, kuvvetler ayrılığı, kadının statüsü, basın özgürlüğü gibi alanlarda, giderek kötüleşen değişimler gözlemlenmektedir. AKP, uzlaşmacı görüldüğü devrede, çeşitli konulardaki girişimleriyle, devletin ve toplumun sınırlarını test etmiştir. Toplum, aşağıdan yukarıya doğru İslamlaştırılmak istenmektedir. Bu süreç, toplumu tehlikeli biçimde kutuplaşmaya itmektedir.